

РЕШЕНИЕ

№ 34877

гр. София, 24.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 26.09.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Полина Величкова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **6705** по описа за **2025** година докладвано от съдия Десислава Корнезова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-228 от АПК във вр.чл.63в от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на директора на Национално тол управление към АПИ, подадена чрез юрк. Д. Д., срещу решение № 1826 от 20.05.2025г. на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение /НО/, 22-ри състав, постановено по нахд № 10715/2024г.

В касационната жалба са развити съображения за неправилност на съдебния акт, поради постановяването му в противоречие с материалния закон.

Касаторът счита, че размерът на дължимата пътна такса не трябвало да бъде посочван в НП, още повече, че в случая не се установявало да е заплатена такава, освен това имало яснота за начина, по който тя се изчислява. Размерът бил нормативно определен и всеки би могъл да го изчисли сам. В АУАН и НП, както и в приложените писмени доказателства било посочено, коя категория е процесното ППС, изброени били всички технически характеристики, които са от значение за определяне както на вида, така и на размера на пътната такса. Размерът на дължимата такса, както и начинът, по който се изчислява били нормативно дефинирани в Тарифата за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа (приета с ПМС № 370 от 20.12.2019 г., обн., ДВ, бр. 101 от 27.12.2019 г.). Предвид това не било необходимо да бъдат посочвани, нито размерът на дължимата такса, нито начинът, по който се определя тя. Съгласно чл. 10, ал. 6 ЗП, размерът на таксите по ал. 1, 2, 4 и 5 и по чл. 10б, ал. 5 ЗП се определял с тарифа на Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Санкционната норма на чл. 179, ал. 3а ЗДвП не правела разграничение, дали пътната такса не е заплатена изцяло или само частично, санкцията била с фиксиран размер от 1 800,00 лева. Същият подход законодателят е използвал и в чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, при определяне на съдържанието на електронния фиш за незаплатена пътна такса. Размерът на дължимата пътна такса също не било необходимо да бъде посочван в електронния фиш. При съставяне и връчване на АУАН и на наказателното постановление не са били допуснати процесуални нарушения. Процесното НП било издадено от компетентен орган, съдържало изискуемите задължителни реквизити и е подписано от длъжностното лице, което го е издало. Спазен е бил срокът по чл. 34, ал. 3 от ЗАНН.

В открито заседание на 26.09.2025г., касаторът, чрез своя процесуален представител юрк. С. Г. моли да бъде отменено решението на СРС, НО, 22-ри състав по нахд № 10715/2024г. и спорът решен по същество, като се потвърди наказателно постановление № BG14022024/5800/P8-151/25.06.2024г.

Ответникът- В. Б. Л. не се явява, не изпраща процесуален представител в проведеното заседание на 26.09.2025г. и не е депозирал по делото писмен отговор.

Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА дава заключение, че жалбата е основателна и следва да бъде уважена.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С решение № 1826 от 20.05.2025г. по нахд № 10715/2024г. на СРС, НО, 22-ри състав е отменено наказателно постановление № BG14022024/5800/P8-151/25.06.2024г. на директора на НТУ при АПИ, с което на В. Б. Л., на основание чл.179, ал.3а във вр. чл.139, ал.7 от ЗДвП е било наложено административно наказание- глоба в размер на сумата от 1 800,00 /хиляда и осемстотин/ лева.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал писмените доказателства, представени с наказателното постановление и приобщени по реда на чл.283 НПК. Въз основа на тях е обосновал правен извод, че в обстоятелствената част на НП не е бил посочен какъв е размерът на дължимата такса по чл.10, ал.1, т.2 ЗП, по какъв начин е изчислен и каква част от нея не е заплатена. Отделно от това не били описани характеристиките на конкретния пътен участък, изминатото разстояние, брой на отделните тол сегменти, през които превозното средство е преминало, сборът на изчислените такси за всеки един от тях. Размерът на дължимата тол такса и начинът на нейното формиране безусловно е следвало да бъдат отразени в НП. Ето защо, словесното описание на нарушението се явявало лаконично и недостатъчно; липсвало логическо единство на възпроизведените факти, като по този начин е било ограничено правото на защита на В. Б. Л..

От фактическа страна е установено, че на 26.01.2024 г. в 01:42 часа, товарен автомобил „Рено Т“, регистрационен номер Е., с технически допустима максимална маса над 12 000 тона и 5 оси, се е движил в Столична община, [населено място], по път А-6, км. 60+705, посока намаляващ километър. За същото ППС не е била заплатена дължимата пътна такса, не е имало валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването. Нарушението е установено с устройство № 10192, представляващо автоматично устройство за записване на пътния трафик (елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата). Съставен е бил акт за установяване на административно нарушение № BG14022024/5800/P8-151/14.02.2024г., а въз основа на него оспореното наказателно

постановление, с което на ответника В. Б. Л. е било наложено административно наказание „глоба“ в размер на 1 800,00 /хиляда и осемстотин/ лева, на основание чл. 179, ал. 3а от ЗДвП.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по см. на чл.219 ал.1 АПК.

Касационната инстанция на основание чл.220 АПК приема за доказани фактите, изложени от Софийски районен съд, НО, 22-ри състав. По смисъла на тази разпоредба съществува забрана за фактически установявания в касационното производство, като правомощията на съда се изразяват само в преценката дали правилно са приложени относимите материалноправни норми. Настоящият състав по същество приема, че решението е правилно, защото при неговото постановяване не е допуснато нарушение на материалния закон – отменително основание по чл. 348, ал. 1, т.1 от НПК. Съображенията за това са следните:

На първо място, съгласно санкционната разпоредба на чл.179, ал.3а ЗДвП водач, който управлява пътно превозно средство от категорията по чл.10б, ал.3 ЗП по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което не са изпълнени съответните задължения за установяване на изминатото разстояние, съгласно изискванията на Закона за пътищата, за участъка от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, който е започнал да ползва, или няма закупена маршрутна карта за същата, съобразно категорията на ППС, се наказва с глоба в размер 1 800, 00 /хиляда и осемстотин/ лева. Тол таксата се заплаща от собственика или ползвателя на ППС за всички пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, извън тези по чл.10а, ал.9, като заплащането ѝ дава право на ППС, за което е заплатена, да измине определено разстояние между две точки (чл.10б, ал.3 ЗП). Разпоредбата на чл.139, ал.5 ЗДвП определя, че движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл.10, ал.1 ЗП. По силата на чл.139, ал.7 ЗДвП, водачът на пътно превозно средство от категорията по чл.10б, ал.3 ЗП е длъжен преди движение по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, да закупи маршрутна карта за участъците от платената пътна мрежа, които ще ползва, или да изпълни съответните задължения за установяване на изминатото разстояние и заплащане на дължимата такса по чл.10, ал.1, т.2 ЗП, освен когато тези задължения са изпълнени от трето лице. От своя страна чл.10, ал.1, т.2 ЗП сочи, че за преминаване по платената пътна мрежа се въвежда смесена система за таксуване на различните категории ППС и такси на база време и на база изминато разстояние, като такса за изминато разстояние - тол такса за ППС по чл.10б, ал.3. Заплащането на ТОЛ таксата дава право на едно ППС да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси. Таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство, броя на осите и от екологичните му характеристики и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

Настоящият състав на съда намира, че по преписката, а и в хода на производството пред СРС липсват доказателства, че на 26.01.2024г. ППС- влекач, марка и модел „Рено Т“, с обща техническа допустима максимална маса – над 12т., брой оси – 5, с рег. [рег.номер на МПС] е бил спиран за проверка от контролните органи на АПИ или установяването по друг начин на водача на товарния автомобил на тази дата. Наказващият орган, чиято е доказателствената тежест, не е ангажирал категорични доказателства, че именно ответникът В. Б. Л. е управлявал ППС на инкриминираната дата. Той е управлявал ППС на друга дата – 14.02.2024г. и на различно място

(ГКПП Златарево), а административнонаказателното обвинение е повдигнато за извършено деяние на 26.01.2024г. в 01:42 часа по път А-6, км. 60+705. Липсват доказателства обаче, че на тази инкриминирана дата и на това място товарният автомобил е бил управляван от В. Б. Л.. Фактът, че пред актосъставителя в последващ момент /14.02.2024г. в 11:38 часа/, В. Б. Л. не е оспорил твърдението, че е управлявал ППС на 26.01.2024г., е крайно недостатъчно да бъде установено авторството на извършеното на тази дата нарушение. Не е доказано безспорно обстоятелството, че на 26.01.2024г. В. Б. Л. е притежавал качеството „водач“ по смисъла на §6, т.25 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗДвП. Недоказани остават елементите на описаното в НП административно нарушение.

На второ място, с Решение от 21.11.2024 г. по дело № С-61/2023 г. на СЕС е прието, че чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО относно таксуването на превозни средства за използване на пътни инфраструктури, трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможност за освобождаване от административнонаказателната отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер. Санкционната разпоредба на чл. 179, ал. 3а от ЗДвП, предвиждаща административно наказание "глоба" в абсолютен размер от 1 800, 00 /хиляда и осемстотин/ лева, противоречи на съдържащото се в чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно таксуването на превозни средства за използване на пътни инфраструктури, изискване за съразмерност на предвидените наказания. Не е регламентирана възможност наказанието да бъде индивидуализирано, като се отчетат характерът и тежестта на нарушението и всички други обстоятелства, които имат отношение към обществената опасност на деянието - напр. категорията на управляваното ППС, изминатото разстояние, за което не е заплатена тол такса и други. Тази разпоредба не може да бъде тълкувана по начин, който да гарантира съответствие с принципа за съразмерност, установен в чл.9а от Директивата, доколкото както вече се посочи наказанието е определено в абсолютен размер и съдът няма правомощие да го редуцира. С Решение на СЕС от 9 март 1978 г. по дело *Simmenthal* е наложено разбирането, че съществува задължение за националния съд да не приложи националните разпоредби, които създават пречки за пълната ефикасност на общностните норми. Както се сочи в това решение, националният съд има задължението да приложи общностното право в неговата цялост и да защити правата, които то предоставя на частноправните субекти, като остави без приложение всяка разпоредба на вътрешното право, която е в противоречие с правото на ЕС.

При съобразяване със задължителното тълкуване дадено с Решение от 21.11.2024 г. по дело № С-61/2023 г. на СЕС, се формира извод, че наказателно постановление № BG14022024/5800/P8-151/25.06.2024г. на директора на НТУ е издадено в противоречие с принципа за съразмерност на наказанията, защото глобата е предварително определена в абсолютен размер, без да е предвидена възможност за индивидуализация на наказанието.

Настоящата инстанция подкрепя и споделя съображенията, които са водили СРС да отмени оспорения акт. При условията на чл.221, ал.2 от АПК, съдът препраща към мотивите на решението, без да е необходимо същите да бъдат повторно излагани и преповтаряни.

В заключение, решение от 20.05.2025г. на СРС, НО, 22-ри състав е правилно на основание чл.348, ал.1, т.1 НПК и при условията и по реда на чл.221, ал.2 АПК следва да бъде потвърдено. Не се констатираха служебно основания за касирането му по см. на чл.218, ал.2 АПК във вр.чл.209, т.1 и т.2 АПК.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, III касационен състав на основание чл.221, ал.2 от АПК във вр.чл.63в от ЗАНН

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1826 от 20.05.2025г., постановено по нахд № 10715/2024г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 22-ри състав.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.